

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 22 december 1967 in de
Trêveszaal, aangevangen 's morgens na afloop
van de ministerraad van het Koninkrijk en
's middags voortgezet

Aanwezig: de minister-president De Jong en de ministers
Bakker, Beernink, De Block, Klompé, Lardinois,
Luns (bij de punten 2c t/m 20), Polak, Roolvink,
Schut, Den Toom (punt 1, 2a, 2c t/m 2h ged., 2j, 4b,
4d t/m 20), Veringa (punt 2j, 4b, 4d t/m 4f,
4h t/m 20) en Witteveen (Afwezig is minister Udink)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Grosheide (punt 1 t/m 2i, 3, 4a, 4c, 4g) en
De Koster (punt 2b, 4a t/m 4c, 4f)

Secretaris: drs. J. Middelburg
Notularis : mr. J. P. M. H. Merckelbach

1. Notulen van de vergadering van 15 december 1967

1. Blz. 4 Punt 2h, regel 4: tussen "rijksapparaat" en
"opdracht" wordt ingevoegd: Den Haag
- Blz. 5. Regel 11: Achter: "rijksapparaat" wordt toegevoegd:
Den Haag
- Blz. 10. Eerste volledige alinea, regel 4: tussen "een" en
"uitbreiding" wordt ingevoegd: evenwichtige
- Regel 5: tussen "EEG" en "naar" wordt ingevoegd:
zowel naar het zuiden als
- Blz. 13. Punt 4j, regel 17: "waren voor minister Debré"
wordt vervangen door: achtte men algemeen
- Regel 19: tussen "een" en "uitzondering" wordt
ingevoegd: praktische

4. Buitenlands beleida. Stilzwijgende goedkeuring van een protocol betreffende de status van vluchtelingen (Toelichtende nota)

Minister Polak zou nog niet tot toetreding en goedkeuring van het onderhavige protocol willen overgaan, als slechts een aantal onbelangrijke landen ons zijn voorgegaan. Spreker zou ook met de indiening van het protocol bij de Kamer willen wachten tot het moment van toetreding op handen is. Staatssecretaris De Koster merkt op dat Noorwegen, Zuid-Slavië, Oostenrijk, België, Frankrijk, de Duitse Bondsrepubliek, Griekenland, Zwitserland en Groot-Brittannië reeds te kennen gaven dat zij tot het protocol zullen toetreden. Spreker ziet geen reden dat Nederland een uitzondering zou moeten vormen. Minister Polak laat dan zijn bezwaren vallen. De raad kan zich met de indiening van het protocol verenigen.

4 b. Toetreding van Groot-Brittannië tot de EEG (Zie notulen m.r. 15 december 1967, punt 4b)

Minister Luns merkt op dat de ruggesteun die de Kamer heeft gegeven het voor de regering gemakkelijker zal maken de politiek die zij ten aanzien van de Britse aanvraag heeft aanvaard te blijven volgen en dat hierdoor deze politiek in de ogen van de andere EEG-landen geloofwaardiger is geworden. De oppositie heeft nog verder willen gaan en stelde een motie voor waarin van de EEG werd verlangd om, op basis van een stemming in de Europese raad, te gaan onderhandelen met Brittannië. Spreker heeft deze motie onuitvoerbaar genoemd, omdat Frankrijk dan uit de EEG zou stappen, de Europese Commissie niet op die basis wil gaan onderhandelen en omdat ook de Britse regering deze weg niet wil bewandelen. De Britse regering zal zeer binnenkort met de Vijf contact opnemen om te komen tot een aantal akkoorden met name op technologisch gebied. De Britse ambassadeur heeft spreker gezegd dat het Foreign Office dit in studie heeft genomen.

Minister Polak vraagt hoe de Nederlandse opvatting verder naar buiten zal worden uitgedragen. Spreker begrijpt dat, zonder tot een lege-stoelpolitiek over te gaan, alle specifiek Franse verlangens zullen worden gedwarsboemd. Hij vraagt zich af of het daarnaast mogelijk is te komen tot een politiek overleg tussen de regeringshoofden van de lidstaten en Groot-Brittannië, Ierland en de Scandinavische landen, zonder Frankrijk hierbij te betrekken. Minister Luns acht dit een goede suggestie. Van Franse zijde heeft spreker reeds vernomen dat een dergelijk overleg niet toelaatbaar is. De Britse ambassadeur en die van de Scandinavische landen hebben laten

weten dat hun regeringen voor een dergelijk overleg zouden voelen. Minister Brandt heeft toen de voorzitter van de Europese raad, Schiller, voorstelde in januari te vergaderen medegedeeld dat hij hiertoe in januari geen kans zag. Ook de andere vier hebben in dezelfde geest gereageerd. De vergadering van de ministers van landbouw werd op verzoek van minister Lardinois geschorst. De ministers van sociale zaken zijn wel bijeen geweest, doch hebben beraadslaagd zonder hieraan conclusies te verbinden.

Minister Lardinois deelt mede dat de ministers van landbouw formeel geen datum voor de volgende vergadering hebben vastgesteld, maar wel hebben besloten dat de agenda voor een vergadering tegen eind januari door de permanente vertegenwoordigers zal worden voorbereid. Spreker wijst erop dat een dertigtal richtlijnen die op de agenda van de ministers van landbouw staan, moeten worden afgehandeld, ook al is de stemming nog zo slecht. Spreker stelt voor dat Nederland eraan meewerkt dat deze vergadering eind januari zal doorgaan. Minister De Block geeft in overweging ten aanzien van deze richtlijnen de schriftelijke procedure toe te passen. In dat geval worden de noodzakelijke beslissingen genomen zonder dat behoeft te worden vergaderd. Minister Luns stelt voor een beslissing ter zake te nemen in de loop van januari, als de situatie duidelijker is geworden. Minister Lardinois merkt op dat een dergelijke beslissing niet later dan de eerste week van januari kan worden genomen. Naar aanleiding van de suggestie van minister De Block zegt spreker dat alleen lopende zaken als A-punten kunnen worden afgedaan. Spreker vraagt of de raad, in afwachting van een beslissing, kan goedvinden dat de werkgroepen en het comité speciaal voor de landbouw hun werkzaamheden voortzetten. Het is immers technisch onmogelijk deze werkzaamheden stil te leggen. De minister-president en minister Roolvink voelen meer voor de suggestie van minister Luns om in januari te beslissen over het al dan niet deelnemen aan de vergadering van de ministers van landbouw. De minister-president meent dat inmiddels de uitvoering van besluiten in Brussel door kan gaan; met de voorbereiding van nieuwe beslissingen zal echter moeten worden gewacht.

Minister Witteveen vraagt of al een datum is vastgesteld voor nader overleg tussen de Vijf. Minister Luns antwoordt ontkennend. De Britten hopen dat dit overleg voor 15 januari zal geschieden, omdat dan een ontmoeting plaats vindt tussen president De Gaulle en bondskanselier Kiesinger. Minister Witteveen meent dat Nederland zijn verdere houding pas kan bepalen na dit gesprek tussen de Vijf.

De raad besluit na enige discussie over de vraag of van Nederlandse zijde kan worden deelgenomen aan de vergadering van de ministers van landbouw te spreken, nadat meer bekend is over de standpunten van de Vijf; de afwerking van technische zaken kan inmiddels doorgang vinden.